

AFRIKA KUTATÁSA A PTE-N

AFRIKA KUTATÓKÖZPONT PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

2009-ben az ország felsőoktatási intézményei közül elsőként a PTE-n alakult meg az Afrika Kutatóközpont. A pécsi műhely a hazai afrikanisztikai kutatások hálójának egyfajta koordinátorává vált, és számos eszközzel igyekszik támogatni a magyar „Afrika-tudásbázis” erősödését, szélesedését. Ezek közül kiemelendő a 2020-ban XIV. évfolyamát indító [Afrika Tanulmányok folyóirat](#), illetve az éveken keresztül 6-8 önálló címet jelentő [AHU Könyvek](#) sorozat (mely a Publikon Kiadó gondozásában és az AHU Magyar Afrika Társaság támogatásával jelent meg). Az Afrika Kutatóközpont tevékenységei közül jelentősek a folyamatos terepmunkák, a hazai és nemzetközi konferenciák szervezése, az önálló publikációk elősegítése, valamint a kormányzati külgazdasági, külpolitikai erőfeszítések szakmai támogatása is. Kiterjedt tevékenységi körének, illetve széleskörű kapcsolatainak köszönhetően a tudományos műhely elindult a közép-európai hálózatosodás útján.

Mindezek eredményeként a lassan, de stabilan terebélyesedő afrikanista közösség az elmúlt években egyfajta új lendülettel próbálja meg az afrikai „ügyekre”, illetve a magyar-afrikai együttműködési elképzelések számára is hasznosítható tudására felhívni az ország figyelmét. Folyamatosan nő a különböző afrikai témákkal foglalkozó egyetemi hallgatók, doktoranduszok száma, egyre határozottabb a felsőoktatási, civil és gazdasági együttműködésekre kon-

centráló akarat. A pécsi központ jelenleg az ország nemzetközi mércével is meghatározó afrikanisztika műhelye. 2010-től két évente kerül megrendezésre a *Pécs African Studies Conference*, melyre legutóbb több mint 4 kontinens 20 országból érkeztek kutatók. Továbbá a kutatóközpont a néhány éve létrehozott MTA Afrika Albizottság munkáját is támogatja.

A PTE-n (ezen belül is a BTK politikatudományi, illetve nemzetközi kapcsolatok szakjain) hosszú évek óta folyik Afrika-témájú kurzusok, témák oktatása magyar és angol nyelven. Ilyen például az *Afrika-tanulmányok*, a *Political Africa Studies*, *A világ globális problémái Latin-Amerika, Ázsia, Afrika országaiban*, a *Szuahéli politikai kultúra és nyelv* (angolul is) vagy az *Afrika migrációja*. Az Afrika Kutatóközpont oktató tagjai számos további globálisabb szemléletű tárgy keretében is foglalkoznak meghatározó afrikai tartalmakkal – például a *Geopolitika*, a *Választási földrajz*, a *Biztonságpolitika*, a *Diplomácia elmélet és gyakorlat*, illetve nyelvpolitikákkal foglalkozó kurzusok esetében. Az EU Európai Egyetemek Kezdeményezés programja által finanszírozott [European Digital University](#) (EDUC) partneregyetemeivel közösen *Joint MA in African Studies* program kialakítása a közeli jövő egyik célkitűzése, mely a kelet-közép-európai régió egyedülálló programjaként tovább erősítheti a pécsi pozíciókat.

A PTE évek óta épít kiterjedt együttműködési hálót az afrikai kontinensen. Nemzetköziesítési Stratégiai Programjában külön Afrika-programot dolgozott ki, amely a minőségi afrikai hallgatói rekrutáción túlmenően kétoldalú oktatási és kutatási együttműködések is szorgalmaz. Jelenleg Marokkóban, Etiópiában, Kenyában, Ruandában, Tanzániában, Nigériában, Botswanában és a Dél-afrikai Köztársaságban rendelkezünk intézményes kapcsolatokkal. Az etióp mellei és addis ababai egyetemekkel számos oktatói és hallgatói cserére került sor, illetve Mekellében részt veszünk egy helyi új doktori képzés beindításában is. A tanzán *Dar es Salaam* Egyetemmel közös kutatási projektet valósítottunk meg, de együttműködünk továbbá a *Kampala International University in Tanzániával* is. Kenyában kiterjedt együttműködésünk van a *Kenyatta University*-vel, ahol néhány éve egyik jogász kollégánk vendégprofesszorként tevékenykedett. A *University of Rwanda*-n kutatási kapcsolatokkal rendelkezünk. Nigériában új kreditmobilitási partnerünk a *Lagos State University*. A *University of Botswanával* gyümölcsöző együttműködést folytatunk, oktatói cserékre került sor, jelenleg pedig egy kollégájuk nálunk szerzi meg a doktori fokozatát a közgazdaságtudományok területén. A DAK-ban épp a *Stellenbosch University*-vel építjük a kooperációt, de számos rangos nemzetközi publikációban dolgoztunk együtt eleddig is.

Elsősorban a közös kutatások tekintetében léphetünk előre, mely a 2019 tavaszán publikált magyar Afrika-stratégia számára bírhat komoly hozadékkal – különösen az alábbi témák tekintetében: az afrikai politikai rendszerek és a változások és térségi fejlesztési elképzelések alaposabb és jobb megértését célozva, az afrikai migrációs folyamatok tekintetében, az afrikai helyi társadalmak, gondolkodások, jövőképek megértése miatt, az afro-ázsiai dinamikák, illetve Afrika nemzetközi kapcsolatainak geopolitikai realitásainak alaposabb megismerését szorgalmazva. Külön érdemes helyi, térségi nyelvpolitikákkal foglalkoznunk, mely magyar vonatkozásban is hozadékkal kecsegtet.

A PTE Afrika Kutatóközpont az egész hazai afrikanisztika számára gyűjtőpontként és hálózati koordinátorként határozza meg önmagát. Szorosan együttműködünk valamennyi hazai afrikanista kollégával és Afrika-szakértővel. A hosszú évek óta zajló AKK-előadássorozatban valójában több tucat kolléga tartott már előadást a szakterületéről. Ezt az együttműködést továbbra is erősíteni szeretnénk, hogy az ország különböző pontjain jelen lehessünk. És ezt tudja elősegíteni többek között a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal 2019-ben kötött stratégiai együttműködés is.

Tarrósy István

a kutatóközpont vezetője

